GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 64.

Z KRAKOWA DNIA 11 SIERPNIA 1819. ROKU WE SRODĘ

Z Warszawy d. 3 Sierpnia.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Gdy postanowienie Xcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Listopada 1816 r. w Tomie 2gim Dziennika praw umieszczone, wyraźnie przepisało, że nikt bez złożonego poprzednio examinu, żadney funkcyi i urzędu pozyskać nie może, czego Xżę Namiestnik Królewski w poleceniu swem z dnia 16 Czerwca r. b. nayściśley przestrzegać zalecił, pretendenci zaś o funkcyie i urzędy nayczęściey wbrew rzeczonym przepisom przychodząc, próżną tylko korrespondencyią utrudzaią Władze; Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu przeto widzi potrzebę podać do publiczney wiadomości, iż każdy z pretendentów, którego prośba dowodem złozonego examinu wspartą nie będzie, sam sobie winę przypisze, że takowa bezskuteczną się stanie.

Pretendenci, którzy stosownie do postanowienia Xcia Namiestnika Królewskiego z dnia 20 Stycznia 1818 r. ubiegać się będą o urzędy i funkcyie Leśne 1szey i 2giey klassy, a nie złożyli ieszcze examinu, udadzą się w celu złożenia takowego do Kommissyi Woiewództwa Mazowieckiego, przy którey iedynie tylko na całe Królestwo utworzona iest Kommissyia Examinacyyna do tego przedmiotu.

Pretendenci zaś 3ciey klassy do Kommissyi Naywyższey Examinacyyney, poczem świadectwo odbytego Examinu złożą Kommissyi Rządowey przychodów i Skarbu, która ich na liście Kandydatów umieściwszy, w miarę wakansów nominować będzie.

Działo się w Warszawie d. 30 Lipca 1819 r.

Minister Prezyduiący
(podpisano) *J. Węgleński.*
Sekretarz Jeneralny
(podpisano) *Kruszyński.*

Z Maryampola d. 26 Lipca.

JO. Xiąże Namiestnik Królewski obieżdzaiąc Woiewodztwo Augustowskie, zatrzymał się na noc w tuteyszem mieście. W dniu 20 b. m. na granicy Obwodu Maryampolskiego, powitał JO. Xcia Namiestnika Kommisarz tegoż Obwodu W. Ko-

nbski, wysiadł w domu sobie przeznaczonym, przyymował osoby przybyłe dla powitania JO. Xięcia Namiestnika, tudzież Władze mieyscowe i Obywateli, a po momentalnym spoczynku udał się na Rynek dla obeyrzenia miasta i wielkiego traktu Petersburskiego. Będac zadowolniony oświadczył swe ukontentowanie Władzy mieyscowey z dobrego utrzymania, czystości, i porządku miasta; wieczorem miasto rzęsisto oświecono. Nazaiutrz dnia 24 o godzinie 4tey ranney puścił się w dalszą drogę, gdzie przeprowadzał go Kommissarz Obwodowy na stacyią do Dembowey Budki, Kalinowa; tam JW. Godlewski Marszałek i Poseł Powiatu Maryampolskiego powitał mową JO. Xięcia Namiestnika, zaprosiwszy do siebie na śniadanie, które JO. Xiąże raczył przyiąć. Udawszy się do domu JW. Marszałka, zastał tam liczne grono Dam i znakomitych Obywateli; zabawiwszy chwilę puścił się w dalszą drogę po nad rzeką Niemnem do Kidul; dnia 22 udał się na Leśnictwo i Nowe Miasto do Wyłkowyszek; na granicy Obwodu Kommissarz Obwodu Maryampolskiego pożegnał JO. Xcia Namiestnika Królewskiego, który powtornie oświadczył swe ukontentowanie, i w dalszą ruszył drogę na Kalwaryią do Miasta Woiewódzkiego Suwałk.

Z Wiednia d. 2 Sierpnia.

Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość z J. Cesarzewicowską Mcią Arcy-Xiężną Karoliną powrócili dziś po południu z przedsięwziętey podróży do Włoch w naypożądańszem zdrowiu do tuteyszego letniego zamku swoiego Schönubrun.

Przez zawartą w d. 25 Kwietnia 1818 umowę nastąpiło zapisanie należnego i nie zapłaconego ieszcze prywatnego długu poddanym Austryiackim w kwocie 25 mill Fr. w wielką Xięgę długów Francuzkich.

Z Peterzburga d. 9 Lipca d. k.

Podług Gazety Ruskiego Inwalida w rozkazie dziennym wydanem w okręgu osady pułku grenadyerów Hrabiego Arakczejewa, dnia 28 z. m. wyrażono:

,,Jego Cesarska Mość oglądał obwód osady pułku grenadyerów Hrabiego Arakczeiewa, znalazł w nim urządzenie w dokonałości, porządek wzorowy i w ogólności wszystko odpowiadaiącem celowi osadzenia woysk: za co oświadcza swoie prawdziwe uznanie dla naczelnego nad osadami woyskowemi Zwierzchnika, Jenerała Hrabiego Arakczejewa, i podług iego zaświadczenia oświadcza zupełną wdzięczność, naczelnikowi oddziału Jenerał-Majorowi Kniażninowi i dowódcy osadzonego batalionu pomienion go Pułku, Podpółkownikow von Friken, który obok zatrudnień batalionu rolnictwem, utrzymał w nim umieiętność frontowey służby, ćwicząc w niey i lud, który przybył z dawnieyszych mieszkańców mieyscowych, o czem N. Pan przekonywał się w czasie osobistego przeglądu bataliionu, w szyku bataliionowym. W nagrodę tak odznaczaiącey się gorliwości, Podpułkownik von Friken wynosi się na pułkownika i zostawuie się, iak był dowódcą bataliionu. Przytem Jego Cesarska Mość oświadcza także zupełną wdzięczność dowódcom kompanicznym i wszystkim officerom, a dla każdego z niższych rang, którzy się w szykach znaydowali, przeznacza po piętnaście rubli, a dla żołnierzy po dziesięć rubli. — Jego Cesarska Mość na okazanie swoiego zadowolnienia, rownież przeznacza dla

woysk, które się dziś na paradzie zmiany straży znaydowały, drugich batalionów morskich i pierwszego pułku strzelców, dla każdego z rang niższych po rublu, a wszystkich dalszych woysk w okręgach osady pierwszey dywizyi grenadyerów na robocie będących, po funcie mięsa i porcyi wódki dla każdego człowieka.,,

Przez ukaz do Ministra morskiego pod d. 5 Czerwca, na uwiecznienie pamięci bitwy pod Kulmem w ostatniey woynie z Francuzami, ekwipażowi gwardyi nadane zostały znamiona S. Jerzego.

„Wyszła tu niedawno na widok publiczny nowa xiążka pod napisem: „Historya Mineralogii, czyli krótki wykład zasad, wzrostu i udoskonalenia tey nauki, a szczególnie w przeciągu 20tu lat ostatnich. Dołączony iest krótki rys zasad naynowszych systematów tey nauki we wszystkich oddziałach Mineralogii powszechney. Autorem tego dzieła iest wysłużony Professor i członek rozmaitych Rossyyskich i zagranicznych Akademii, Radca Stanu i Kawaler Tieratew. Dzieło to przyiemne i pożyteczne wystawia czytelnikowi, iakby na iednym obrazie, trafnie oddane postępy i stan mineralogii w początkowym, średnim i teraźnieyszym iey bycie, niemniey też ukazuie stopień, na iakim ta nauka iest teraz w Rossyi. Równie też wykłada w krótkości układy Wernera, Haia i Blumenbacha o skamieniałościach. Autor w osobnym oddziale wykłada użycie i korzyści, oraz własności niektórych kruszców w stosunku do potrzeb człowieka we względzie lekarskim i ekonomicznym.

Dnia 9 z. m. odprawił w Kamieńcu-Podolskim uroczysty wiazd na Biskupstwo Grecko-Rossyyskiey Podolskie, Arcy Biskup Antoni, przeniesiony na tę dyecezyią z Kałuzkiey. Dniem wprzody przybył do tego miasta Jenerał Hrabia Witgenstein, wódz naczelny 2go woyska: w dniach 9tym i 10tym odprawił popis stoiących obozem pułków Tomskiego i Wielko-Łuckiego, a dnia 11 wyiechał do Międzyboża.

Dnia 16 z. m. przeieżdżał przez Woroneż urzędnik Perski Mohmed-Hassan Chan Awszarski, a dnia 18 Radca tayny Senator Baranow udaiąc się do Nowo Czerkaska.

Z Berlina d. 3 Sierpnia.

Wczoray rano powrócił Nayiaśnieyszy Król nasz z przedsięwziętey do Teplitz podróży w naypożądańszym zdrowiu do Potsdamu.

Między Prussami i Polską zawarta obrachunkowa umowa nadeszła tu zatwierdzona przez N. Cesarza z Petersburga, przyczem wchodzący do tego obrachunku z strony Pruskiey tayny poselstwa Radca Jordan order S. Włodzimierza 3gey klassy, Radca rachunkowy Rotner wielki krzyż orderu S. Stanisława, a trzey inni znaki zaszczytne od Monarchy Rossyyskiego otrzymali.

Gdy przez Królewsko-Polski Rząd wszystkim kupcom chrześcianom W. Xięstwa Poznańskiego (żydów tylko wyiąwszy) dozwolonem zostało przywozić towary do polskich miast Polskich, one sprzedawać i od sprzedanych tylko cło opłacać, niesprzedane zaś bez żadney opłaty nazad wywieść; przeto rozporządzeniem Ministerstwa skarbowego kupcom chrześcianom Polskim także nawzaiem udzielone zostały względy.

Rządowa gazeta tuteysza zawiera pod napisem z Paryża co następuie: Jeden z

dzienników tuteyszych na poparcie swoiego twierdzenia o istnieniu spiskowych, rewolucyynych, rokoszańskich, i t. d. związków, wielką pokłada ważność w manifeście, który tayne towarzystwo Europeyskich braci przez obiorcze swoie zgromadzenie w Medyiolanie do Pułkownika Calendini, wielkiego cenzora tego zakonu, z zaleceniem posłało, aby go w kopii izbie Deputowanych w Paryżu udzielił. W manifeście tym proszone są Ministeryium Francuzkie i izba Deputowanych o wstawienie się za uwolnieniem więźnia z wyspy S. Heleny, ponieważ wszystkie ludy Europeyskie kochaią go i szacuią, i nic takiego nie uczynił, ażeby miał bydź na wyspie pod biegunem więziony, gdzie przez lekarskie i inne sposoby ustawicznie na iego życie nastaia. — Dziennik Paryzki nie wątpi o rzeczywistości tego manifestu i przesłaniu go izbie Deputowanych, ale dodaie, iż całe towarzystwo Europeyskich braci mieści się tylko w chorey głowie pewnego penssyionowanego officera, którego zeszły Rząd przed 8 czyli 10 laty z miast oddania pod dozor lekarski do szpitala, kazał w twierdzy zamknąć, gdzie choroba iego stała się nieuleczoną.

Z Paryża d. 24 Lipca.

Lekki ból pedogryczny w ręce nie dozwola znowu Królowi przeieżdżać się, i dla tego podroż swoią do Rambouillet odłożył do dni 10.

Bawienie tu Hr. Capodistrias z powodu słabego iego zdrowia będzie zapewne przydłużsie. — Nie zprawdziło się, iż Xże Richelieu w iedneymże z nim czasie tu przyiechał.

Mowią, iż Hr. de Cazes, Minister spraw wewnętrznych, obeymie urząd pierwszego szambelana po Xciu Richelieu.

Postrzegamy z radością, wyraża iedno z pism tuteyszych, że nienawiść Niemców zmnieyszyła się od niektakiego czasu przeciw nam, co przypisać należy konstytucyi, bo im wolnieyszy iest lud, tem większy wzbudza dla siebie szacunek. Niewolnicy i czołgacze zawsze są pogardzanemi czyli w Niemieckich lub Francuzkich chodzą sukniach.

Mowią tu o proiekcie, który ieżeli przyydzie do skutku, będzie dla departamentu Mozeli nader użyteczny. Ma bydź pod nazwiskiem Paryzkiego gościńca prosto z Bawaryi do Francyi na Metz założona droga, przez którą ominione zostaną kraie Pruskie, w których nałożona iest uciążliwa celna opłata, i odbyt wina okolic Mozeli znacznie się powiększy.

Przed kilku dniami obwiesił się tu 75letni starzec, zostawiwszy bilet, w którym z Ewangelii wyraził: "Gdy drzewo przestanie rodzić, powinno bydź ścięte.„

W przeszłym tygodniu officer pokłucił się z Fiakrym i wybił go iego biczem. Fiaker żądał od officera zadosyć uczynienia, czego mu ten dla nierowności stanu odmowił; w tem rozpiął fiaker kamizelkę i pokazał zadziwionemu officerowi krzyż legii honorowey. Officer musiał zatem do poiedynku stanąć i przypłacił życiem uczynioną fiakrowi obelgę.

Wielu Amerykanów z obawy woyny między Ziednoczonemi Stanami i Hiszpaniią opuszczaią porty Hiszpańskie.

W Lyonie 38letniey Szwaycarce przywidziało się, że Bonaparte powrócił i koniecznie chciał u niey stać, wyskoczyła os

knem, złamała rękę i przechodzącego człowieka uszkodziła. Po tym przypadku przyszła zupełnie do rozumu. W temże mieście zostały trzy osoby uwięzione, które rozrzucały odezwy za Bonapartem.

Król Bawarski przyłożył się także przysłanym wexlem na założenie pomnika sławnemu Malesherbes.

Wygotowano tu wiele wizerunków Króla naszego, które do naszych osad przesłane bydź maą.

Rzekomy Król Oneidy, Kornelius Sukajonta, przybył tu i naiął niepozorne mieszkanie, w którem iednak od mnostwa ciekawych iest oblegany. Sądzą go mieć około lat 80 i nosi u nosa wielką złotę obrączkę.

Podług Gazety Francuzkiey czynione są rozmaite przygotowania, które każą się domyślać, że koronacyia Króla odbędzie się przecież w d. 25 Sierpnia. Inny dziennik dodaie, że iak słychać prawie wszyscy wygnańcy przed tem zdarzeniem do kraiu przywołanemi zostaną, i że wszyscy oddaleni dawniey Parowie, którzy ieszcze nie są przywroconemi, odzyskaią przed temże zdarzeniem swoie parowstwa.

W nocy z d. 23 na 24 b. m. były Jenerał Sarazin został przez kryminalny sąd Sekwany za wielożeństwo na 8mio letnie prace, wystawienie u pregierza i zapłacenie 40,000 Fr. nagrody cywilney.

Winiarz, w Ingouville (w departamencie niższey Sekwany,) Cavelier, miał się w 75 roku życia żenić, lecz na godzinę przed ślubem rzucił się ze skały i zabił. Zostawił maiątku 85,000 Fr.

W Rio-Jeneiro ochrzczona została d. 3 Maia pierwsza nowo urodzona córka Następcy tronu. Król i Królowa trzymali swą wnuczkę do chrztu, która otrzymała imiona Maryia de Gloria Joanna Karolina Leopoldyna Izydora de Cruce Franciszka Xawera de Paula Michaela Gabriela-Rafeala Ludwika Gonsaga i nosić będzie tytuł Xiężny de Beira.

Od Brzegów Menu d. 25 Lipca

Związek kupców i fabrykantów Niemieckich, który liczy iuż do 10,000 członków, wydaie teraz własne peryiodyczne pismo pod tytułem: "Organa handlu Niemieckiego i fabryk.„ Deputowani tego związku mieli posłuchania u Królów Bawarskiego i Wirtemberskiego, wystawili im nędzny stan handlu i fabryk w Niemczech i prosili o przyłożenie się do przywrocenia iego wolności, co oba Monarchowie przyrzekli.

P. Stern zachęca w Niemieckim piśmie "der Anzeiger„ do obławy przeciw wroblom, dowodząc, że to ptastwo pożera zboża w całych Niemczech w wartości do 2 mill. 46,600 talarów.

Uwięzieni w Freyburgu studenci maią iuż bydź uwolnionemi. — W nocy z d. 15 na 16 b. m. miała policyia w Erfurcie zabrać Professorowi Salomon papiery. — Z Jeny odwołuią wiadomość, iakoby Prosęrowi Oken zapieczętowano papiery.

D. 18 b. m. na 7 statkach przybyło Renem do Manheimu 2400 wychodniow powiększey części z Szwaycaryi udaiących się do Brazylii. Maią oni przewodnika i wiezionemi są kosztem Króla Portugalskiego aż do Brazylii. Podług ich powieści uda się tamże ieszcze w krotce kilka statków, a na przyszły rok daleko większy transport.

Będący w służbie Brazyliyskiey Pod.

pułkownik Varnhagen doświadczył, iż trociny, osobliwie z miękkiego drzewa, zmięszane z rowną częscią prochu, potroiaią moc prochu przy skał wysadzaniu.

Drewniana tama, która w kraiu Hanowerskim na bagnach Drenty między Meerdingen i Apel przy kopaniu granicznego rowu w r. 1818 odkrytą została, nie może bydź tamą, iak instytut Niderlandski sądzi, przez Biskupa Galen założoną, gdyż ta spaliła się w r. 1672, ale iest dziełem Rzymian, po ktorey, podług Tacyta, cofał się Cecina od Emsy. Szerokość iey nawet 14 stóp wynosząca popiera to zdanie. Pale po 2000 lat tak ieszcze są zdrowe, iż włościanie używaią ich do swych budowli.

Słychać, iż małżeństwo między Następcą tronu Pruskiego i Królewną Bawarską prawie iuż iest umowione.

Dway Xiążęta Augustenburg uczą się teraz w Heidelbergu. Następca W. Xięstwa Heskiego oddaie naystarszego swoiego syna na nauki na rok do Lauzanny. Dway synowie Xcia Turn i Taxis biorą wykształcenie w instytucie Fellenberga.

Z Londynu d. 23 Lipca

Zgromadzenie ludu na Smithfields (targowisku Londyńskim) odbyło się d. 21 spokoynie. Lord Prezydent doniósł, iak zapewnia ą, w przód Ministrom, że posiada dostateczną siłę do zabronienia tego zgromadzenia i że iey użyie, ieżeli Ministrowie sądzą tego potrzebę. Lecz Ministrowie odrzucili tę przysługę Lorda Prezydenta z dodatkiem, iż u e chcą, aby powiedziano, że przeszkadzaią ludowi do zgromadzenia się i wynurzenia swoieg żalu, byle to nastąpiło spokoynie, i że przedsięwzięte będą środki do zapobieżenia nadużywaniem poruszeniom i zdrożnościom. Srodki te były następuiące: ściągniono pod Londyn kilka pułków woyska, okoliczne milicyie miały rozkaz bycia w gotowości do zbliżenia się na pierwszy znak; przy wszystkich publicznych gmachach, Towrze, banku, kassach, giełdzie, Carltonhouse &c. podwoione były straże. Wschodnio-Indyyska kompania kazała swoie składy 3000 żołnierzy osadzić. Jazda gwardyi i artylerya, tudzież pułk ułanów stały uszykowane. Wszystkie te woyska stały iednak oddalone od mieysca zgromadzenia, które tylko konstablowie i Lord Prezydent z ławnikami znaydował się na nim. Liczba zgromadzonych ludzi wynosiła 70 do 80,000. Zwołanemi zostali przez kartki i odezwę od wydziału z 200 członków złożonego. Dziennki podzieliły ich na reformatorów, ciekawych i rzezikieszeniów; ostatni dobrze się obłowili. O godzinie 12 przybył wydział, idąc parami z białemi laskami, i zaiął mieysce u wozu, z którego miały bydź mowy miane, i na którym powiewała chorągiew z napisem: „porządek.„ Głównym mowcą był Hunt. Obok niego stali: Watson, Thistlewood, Preston i Dyssydentski Pastor Harrisson. Gdy Hunt w towarzystwie Watsona przyiechał konno na zgromadzenie, niesiona przed nim była czerwona chorągiew i powitany był radosnemi okrzykami. Zagaił on zgromadzenie mową, w którey między innemi wyraził: „Oby głos móy słyszany mógł bydź od wszystkich licznie tu zebranych szanownych słuchaczów. Nigdy ieszcze nie widziano licznieyszego i porządnieyszego zgromadzenia ludu. Nie-

stetv wielu obywateli, którzy wezwanemi do wydziału zostali, nie znaduią się tu pod różnemi wymówkami. Otrzymałem listy zagrażaiące, iż ieżeli w dniu dzisieyszym znaydować się tu będą, zostaną zastrzeleny. Niegodziwcy, którzy takie czynią groźby, uskuteczniliby ie, gdyby się was ey obecności i waszey zemsty nie obawiali. (Oklaski.) Zycie moie, Obywatele, iest na wasze usługi. Niechay strzela kto chce do mnie, ia czynię dziś moią powinność. Zachowaycie się spokoynie i porządnie; wszelka zdrożność byłaby krwi pragnącym naszem nieprzyiaciołom przyiemna.,, — Potem wniesionych i przyiętych 18 następuiących uchwał zostało: 1) Każdy człowiek urodzony w W. Brytanii i Irlandyi iest wolny; 2) Musi bydź nowa Xięga ustaw i dogodnieysza wykonawcza władza zaprowadzona; 3) Każdy w wolnym tym kraiu zrodzony ma głos do tych ustaw i administracyi; 4) Członki składaiące teraznieyszy parlament nie są wolno obrane; 5) Ustawy i podatki stanowione w przyszłości przez izbę niższą nie maia bydź obowiązuiącemi; 6) Od 1go Stycznia 1820 nie maią bydź wydawane rozrządzenia iak tylko przez obranych prawnie przez lud reprezentantów; 7) Xże Rejent proszony bydź ma w adressie o nakazanie obrania nowych reprezentantów, którzy zgromadzą się w przyszłym Styczniu; 8) Każdy mieszkaniec W. Brytanii ma prawo wolno wyznawać swą religią i myśli wynurzać bez żadney przed iakim bądź sądem odpowiedzialności; 9) Katolicy Irlandscy, których barbarzyńsko ograniczono, używać powinni równych praw z bracią swoiemi Anglikami; 10) Zgromadzenie nineysze oświadcza szczere swoie życzenie połączenia się z wszystkiemi przyiaciołmi reformy; 11) Ofiaruie rozczkę oliwną pokoju i dobrą chęć tym wszystkiem, którzy doiąd na życzeniach przestawali, a zwłaszcza żołnierzom Angielskim,ażeby przez boiaźń, iż z głodu umrą, nie dali się nakłonić do obrony systematu, którym w sercu się brzydzą; 12) Zgromadzenie nie uznaie długu, który niesłusznie nazwano długiem narodowem; 13—17) Aże ten dług przez faktorów i spekulantów bez zezwolenia ludu zaciągniony został, a zatem oni powinni kapitał i prowizyią iego spłacić; 18) Zgromadzenie ninieysze nie wpływa bynaymniey do podłego obchodzenia się z Napoleonem, który skazany iest na dokonanie życia na wyspie pustey, wyłączony od społeczności ludzkiey, oddzielony od swoiego syna i wystawiony na grubiiańskie z sobą postępowanie naiętego dozorcy. —— Harrisson popierał i rozbierał te wnioski; lecz zaledwo mówić przestał, gdy policyia zabrała go do więzienia, czemu nie sprzeciwiało się zgromadzenie, a Hunt ofiarował się z nim pośyć ieżeli tego potrzeba. O'Connor, przecisnąwszy się przez tłok do wozowey mownicy rzekł, iż wielu nie zgadza się na uchwałę względem Katolików Irlandskich; ale że gdy Hunt nie poparł, nie był usłuchany. Inny wniósł Królowi wypowiedzenie przysięgi wierności aż do reformy; ale Hunt oświadczył się żywo przeciw temu. Hunt wywiesił potem chorągiew, na którey były napisy: Angliia w czerwonem, Szkocyia w białem, a Irlandyia w zielonem polu. Jest to, rzekł Hunt, chorągiew połączenia. Nieprzyiaciele nasi powiedzą, że to iest naśladowanie trzech

kolorowey rewolucyyney Francuzkiey chorągwi; lecz nie prawda. (Oklaski) Hunt wywiesił ieszcze przy nayżywszych oklaskach drugą czerwoną chorągew z napisem: „Wolność albo śmierć„ Znaczenia tey chorągwi nie potrzebuię tłumaczyć: mówi ona sama, i kto nie chce rozumieć iey napisu, warta niewoli i nie zasługuie na litość. (Oklaski.) Hunt wniósł ieszcze adress podziękowania teraźnieyszemu Lordowi Prezydentowi Londynu za nie sprzeciwianie się teraźnieyszemu zgromadzeniu i przedsiewzięte środ. i do utrzymania spokoyności; lecz propozycyią tę wygwizdano. Wystawiono mnie, rzekł, w wyszłey niedawno czarney Xiążce, którą dawniey czerwoną nazywano, iako naywiększego buntownika i chciał ten kawałek odczytać' gdy z kupy dał się słyszeć głos: „Wiele zapłacił ci Lord Castlereagh za granie tey komedyi? „ Obrażony Hunt odpowiedział: „Przy szczupłym moim maiątku iestem niepodległym, nigdy nie żądałem i nie otrzymałem nic od Rządu; lecz znayduią się ludzie sądzący, iż nic bez własney korzyści zrobić nie można. Osiwiałem w usługach ludu, i to iest naywyższem dla mnie zaszczytem. W grobie nawet chwalić mnie będą, iż nie było gorliwszego nademnie przyiaciela wolności. Poborca żądał odemnie 18to miesięcznego zaległego podatku; lecz nie zapłaciłem go, sądząc iak Hampden, iż nie powinny bydź płacone podatki, które nie są przez prawnie obranych reprezentantów nałożone. Teraz napominam was, abyście się spokoynie rozeszli. Zgromadzenie nasze mieć pewnie będzie zbawienne skutki na inne okolice W. Brytanii. Głos ludu iest głosem Boga.„ (Powszechne oklaski.) — Zgromadzenie rozeszło się spokoynie, i lud odprowadził Hunta do iego mieszkania. —— Jedno z pism tuteyszych wyraża, iż Hunt uda się do Francyi, dla prezydowania na zgromadzeniu niereprezentantów Francuzkich ultraroialistów. Jnne dodaie, iż w rzeczonem dniu na targowisku znaydowało się więcey pięknego bydła, niżeli zazwyczay bywa.

W Leeds odbyło się także spokoynie zgromadzenie 5000 ludzi, i takież samo w Nottingham.

Nie potwierdza się wiadomość, iakoby Algierczykowie wydali woynę Hszpanii i Hollendrom.

W wschodnich Indyiach trwa ciągle woyna z kraiowemi ludami.

Jenerał Macirone, niegdy adjutant Miurata, który bawi teraz w Anglii, dla zaciągania ludzi dla powstańców południowey Ameryki, odebrał listy od Mac Gregor z St. Domingo, w których usprawiedliwia się względem nieszczęśliwego zdarzenia w Porto-Bello. Udało mu się uratować i z sobą zabrać znaczną summę pieniędzy. Gotuie inną wyprawę: okręty Monarcha i Ramler przywieść mu maią z Nowegoiorku 860 ludzi, a w Jamayce zaciągniono dla niego 600 ludzi z rozpuszczonego pułku Zachodnio-indyyskiego.

Z Koblentz d. 22 Lipca.

Ludzie którzy sto lat przeżyli, nie pamiętaią ieszcze w Lipcu tak wielkich winogron iak tego lata, które na wzor workow wiszą na pniakach, i zdaią się do przechodnia uśmiechać. Gdyby w mocy człowieka było rządzić powietrzem, nie mogłby ich piękniey wypielęgnowac, iak dobra natura tego lata.

DODATEK
DO Nro 64.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 11 SIERPNIA 1819 ROKU WE SRODE

Karlsruhe d. 25 *Lipca.*

Na posiedzeniu 2giey izby Stanow Badeńskich d. 21 roztrząsano daley budżet, i po żywych sporach wydatki na woysko zmnieyszono z 1,700,000 na 1,600,000 Zr. Umieszczone iednak w etacie woyskowym pensyie dla woyskowych w kwocie 88,947 Zr. maią bydź na przyszłość na etacie pensyy umieszczone. Położone w budżecie na budowle woyskowe, i t. d. 150,000 Zr. zmnieyszone zostały na 69,872 Zr. —— Na posiedzeniu d. 22 oznaymił Rządowy kommissarz izbie, iż tegoroczne posiedzenia izb, chociażby nawet budżet nie był załatwiony, d. 28 b. m. będą ukończone. (Toż samo oznaymionem zostało pierwszey izbie. Izba przystąpiła potem do roztrząsania etatu cywilnego; względem wydatków na zagraniczne poselstwa zdawały się żywe zachodzić spory, wszelako uchwalono żądane 131,500 Zr. Żądała tylko izba, aby proponowane przez kommissyią oszczędzenie 63,000 Zr. od przyszłego roku miało mieysce.

D. 22 przyiął W. Xże Deputacyie od obu izb. Deputacyia od 1wszey izby złożyła mu adress podziękowania za oba ostatnie poselstwa (względem ożenienia Margrabi Leopolda i zawartego w Frankforcie układu względem całości W. Xięstwa i zapewnienia następstwa.) Adress pierwszey izby przyiął W. Xże z nayprzecznieyszem oświadczeniem, iż bardzo iest kontent z ducha, który ią ożywia. Deputacyia od 2giey izby podała mu 3 adressy; pierwszy z powodu zniesienia opłat poddaństwa, a drugie dwa z powodu powyższych dwoch udzieleń. Deputacyia ta nie była tak łaskawie iak pierwsza przyięta. Względem pierwszego adressu oświadczył W. Xże, iż przyiemno mu iest, że przynaymniey raz ukontentował tę izbę. Wszystko dawnieysze dało tylko powod do nieprzystoynych sporów.

Gdy niepodobieństwem iest, aby budżet do 28 b. m. był ukończony, przeto ułożony przez Rząd będzie miał tymczasową moc do roku przyszłego, gdyż izby dopiero na przyszłą wiosnę zwołane zostaną.

Od brzegów Menu d. 28 *Lipca.*

W. Xże Hesko-Darmstadtski nakazał

dla wszystkich chrześciiańskich wyznań w W. Xięstwie utworzyć zakład wsparcia dla wdów i sierot nauczycieli szkolnych.

W kraiu Gotayskim nie iedna wieś pobiera za sprzedarz owoców z drzew około dróg i w mieyscach wspolnie do wsi należących zasadzonych, rocznie 2 do 300 tal. które pieniądze obraca na spłacenie długów w czasie woyny zaciągnionych. Każde nowe małżeństwo obowiązane iest w mieyscach iak wyżey zasadzić dwa drzewa owocowe.

W Dreznie w wieży zamkowey znaleziony niedawno został skarb, który składa się z rękoieści od szpady, łańcuzka na szyię, zegarkow, łańcuzkow do zegarkow, stroikow, orderow, medalow, i t. d. w wartości około 8000 tal.

Fryderyk Wielki mowi: " Gdy zwrociemy się do początkow społeczeństwa, okaże się dowodnie, że panuiacy niema żadnego prawa rozciągać swey władzy do mniemań obywateli. Trzebaby rozumu bydź pozbawionym, chcąc przypuścić, że ludzie do rownego sobie powiedzieli: " Wynosiemy Cię nad nas, ponieważ chętnie chcemy bydź niewolnikami, i nadaiemy Ci moc kierowania naszemi myślami podług Twey woli!„ Powiedzieli oni owszem: " potrzebuiemy Ciebie, ażebyś utrzymał ustawy, którem chcemy bydź posłusznemi, mądrze nami rządził i bronił nas. Zresztą żądamy od Ciebie szanowania naszey wolności.„ Oto iest żądanie ludów, przeciw któremu nic powiedzieć nie można.„

Z Meklenbursko-Strelickiego kraiu d. 24 Lipca.

Gdy przy układzie stanu, przez który Iego Królewicowska Mość Wiel. Xiążę Meklenburko-Strelicki powiaty Kronenburg, Reiferscheid i Schlayden za ieden mill. talarów N. Królowi Pruskiemu ustąpił, oświadczył oraz życzenie, iż pragnie posiadać cały gościniec, który od miasta Fürstenberg, aż do stołecznego iego miasta Strelic idzie, a N. Król przychylaąc się do tego życzenia odstąpił tego gościnca ile w iego kray zachodzi, wraz z lasem niezamieszkałym pomiędzy rzeczonym gościncem i teraźnieyszą granicą W. Xcia leżącym; przeto las ten ma bydź oszacowany i wraz z częścią gościnca, do którego przytyka, z zupełnym prawem własności IJ. Królewicowskiey Mci W. Xciu oddany, a średnia wartość iego szacunku odpowyżey umowioney kwoty odtrąc ną. Układ teo stanu został w d. 21 Maia r. b. z strony Pruskiey przez Posła przy Dworze Saskim, aktualnego taynego Radcę Iordana, i aktualnego taynego Rządowego Radcę Hoffmana, a z strony W. Xcia przez rezyduiącego Ministra Greuhm zawarty i późniey przez obu Monarchów zatwierdzony.

Z Bordeaux d. 3 Lipca.

Ostatnie doniesienia tak z Anglii, iako i z północney Ameryki lękać się każą prędzey pomiędzy obiema Mocarstwami nowey woyny, niżeliby sądzić można. W obu kraiach tak skłonne do niey są umysły, iż obawiać się trzeba, aby Rządy pomimo chęci nie były nakoniec do niey pociągnione. Naypierwszem do niey powodem bydź mogą ich stosunki z Hiszpaniią. Angielski Poseł Wellesley odzyskał, iak wiadomo, dawny w Madrycie wpływ przez obalenie partyi, która była za woyną przeciw Portugalii; przez ten wpływ wstrzymane zostać miało zatwierdzenie traktatu względem ustąpienia

Floryd. Słychać więc, iż północna Ameryka chce mocą oręża osadzić część Floryd, którey ieszcze niema w ręku swoich, ieżeli Dwór Madryckiey nie zatwierdzi traktatu. Na ten przypadek, mówią, przyrzekła Angliia Hiszpanii, która sama nie potrafi oprzeć się Amerykanom, dać pomoc, i z tego względu obawiaią się woyny między Angliią, Hiszpaniią i Zjednoczonemi Stanami, podczas którey ostatnia połączy się zapewne z powstańcami Hiszpańskiey Ameryki i wspólnie z niemi działać będzie.

Z Ludwigsburga d. 22 Lipca.

Na 14tem posiedzeniu zgromadzenia Stanów Królestwa Wirtemberskiego d. 17 po zprawdzeniu obiorów przystąpiono do obrania kommissarzów od Stanów do układania się z Królewskiemi względem konstytucyi; oprócz obranych na przeszłym posiedzeniu Prezessa i Vice-Prezessa padł Wybor na Barona Varnbuhler i Deputowanych Zahn, Theobald, Gmelin i Burkhardt. Na 5tym posiedzeniu d. 19 odczytany i przyięty został proiekt doniesienia tayney radzie o obraniu 7 powyższych kommissarzów. Potem przystąpiono do dalszego roztrząsania na przeszłem ieszcze posiedzeniu wszczętego pytania, czyli obok kommisarzów do układów potrzebna ieszcze iest naradzaiąca się kommissyia? które to pytanie na 6tym posiedzeniu d. 20 większością 100 przeciw 6 głosów roztrzygnione zostało, iż nie iest potrzebna. Drugie pytanie: czyli członki zgromadzenia mogą kommissarzom podczas ich urzędowania przez sekretaryiat udzielać poiedyńczo życzenia ludu, rozwiązane zostało większością 83 głosów, iż mogą. Nakoniec odczytane zostało pismo tayney rady, podług którego Rząd mianował z swey strony kommissarzami: taynego Radcę i Ministra sprawiedliwości Maucler, Prezesa naywyższego trybunału Gros Radcę stanu Fischer i Rządowego Radcę Schmidlin.

Dnia 9 i 10 Sirpnia 1819.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	18	—	16	—	14	—	12	—
— Zyta	11	15	10	15	10	—	9	—
— Jęczmienia	7	15	7	—	6	15	6	—
— Owsa	5	15	5	—	4	15	—	—
— Jagieł	32	—	30	—	28	—	26	—
— Grochu	10	—	9	—	8	—	7	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 31 Lipca.

Korzec Pszenicy	od Złp.	22	do	36.
— — Żyta	—	16	—	21
— — Jęczmienia	—	13	—	17.
— — Owsa	—	8	—	10.
— — Grochu	—	16	—	18.

Cena Zboża
W Gdańsku d. 30 Lipca.

Łaszt 28 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	780	do	1000.
Żyta	— —	580	—	600.
Jęczmienia	— —	440	—	500.
Owsa	— —	340	—	360.
Grochu	— —	560	—	600.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 9 Sierpnia.

	Złp.	gr.	
Czer. Zł. Holl: monetą Conrant	19	gr.	6
— deito Cesarski . — —	19	—	—
Fryd. Pruskie . . . — .	33	—	15
Luidor . . . . —	36	—	—
zoto frankowy . . . . — .	32	—	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	232	—	—
Złoty ryński Szeinami . — .	1	—	21

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Gdy po trzy

kroć tentowana publiczna licytacyia sprzedarzy niektórych Domów Rządowych dla braku Konkurentów skutku nieotrzymała, przeto na mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 12 Czerwca r. b. N. 1873 Wydział zniża Pretium fisci tych Domów o iedną czwartą część, to iest: iż Cena pierwszego wywołania Domu przy Ulicy Kanowney pod N. 124 położonego zacznie się od summy złp. 4114 g. 9 Domu pod N. 125 przy tey Ulicy od summy 6087 złp. 17 gr. na Zamku pod N. 142 od Summy 502 złp. 15 gr. tamże pod N. 154 od summy złp. 2009 g. 7 tamże pod Numerem 155 od summy złp. 3203 gr. 7 przy Ulicy Szpitalney pod N. 594 od summy złp. 4789 gr. 15 Termin zaś do tey Licytacyi naznacza się na dzień 16 i następne b. m. na godzinę 10 z rana która odbywać się będzie w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych pod temi samemi Warunkami, iak poprzednio oznaymione, a mianowicie Vadium stanowi dziesiątą część summy szacunkowey; z zniżoney summy wylicytowaney, połowa tylko teraz opłacona będzie, druga zaś połowa przy realności pozostanie z obowiązkiem płacenia 5 od 100. O ionych Warunkach każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych wiadomość udzieloną będzie. —— W Krakowie d. 4 Sierpnia 1819 r.

X. Bystrzonowski S. P.
Marcisiewicz Adj.

Podpisany ninieyszym podaie do publiczney wiadomości, iż gdy dla zaszłey przeszkody w poprzedzaiących gazetach ogłoszona licytacyia uskutecznioną nie została, przeto powtórny termin oznacza się na dzień 15 m. i r. b. na godzinę 3 z południa, gdzie w Krzeszowicach w Karczmie przy moście odbędzie się sprzedarz marmurowych sztuk kilkudziesiąt iako to: wazonów, piramid, kolumn, stolików, kompasów, i t. d. po Mateuszu Kuklewiczu pozostałe, z mocy Rezolucyi Trybunału I. Jnst: Wol: Miasta Krak: i Jego Okręgu. Chęć kupna maiący, w mieyscu i terminie wyżey oznaczonym znaydować się raczą. —— W Krzeszowicach d. 7 Sierpnia 1819 roku.

Chwastkiewicz Pisarz S. P.

W dniu 16 Sierpnia r. b. 1819 o godzinie 10tey przed południem w Krakowie przy ulicy Franciszkańskiey w domu pod L. 218 sytuowanym na drugim piętrze odbędzie się w drodze Exekucyi sprzedarz różnych mebli i sprzętów pokoiowych, naczynia, bielizny Stołowey, sukien, futer, bielizny, i t. d. Wina starego w butelkach, łyżek srebrnych dwie, tudzież kosztowności które przez dni 3 poprzedzaiące sprzedarz na widok publiczny wystawionemi będą. —— Dan w Krakowie d. 7 Sierpnia 1819.

Kowecki Kom. Sąd

Trybunał pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa z Jego Okręgiem. Podaie do publiczney Wiadomości, iż gdy Sukcessorowie ś. p. Piotra Szrzednickiego z Imienia i mieysca zamieszkania nie są wiadomi, przeto wzywa takowych, aby w przeciągu Miesiąca iednego, Prawa swoie iakie do spadku po tymże mieć mogą, Trybunałowi produkowali, w razie bowiem nie zgłoszenia się, skarb publiczny kraiu tuteyszego, stósownie do Art. 770. Kod. Cywilnego w posiadanie spadku w prowadzonym będzie.

W Krakowie dnia 23 Lipca 1819 Roku.

Mąkolski. V. P.
Skarzyński Sek:

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kod. Cywilnego podaie ninieyszem do wiadomości powszechney, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, Wyrokiem swem z dnia 27 Kwietnia r. b. na powództwo Wiktoryi Gędłowey włościanki w Wsi Nowaiowey Górze, Okręgu Wolnego Miasta Krakowa zamieszkałey wydanym, nakazał wyszukiwanie nieprzytomnego męża iey Jana Gędła, przeszło od lat czterech żadney, ani o życiu, ani o mieyscu swego pobytu dotąd wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności rzeczonego Jana Gędły Sądowi Pokoiu Okręgu Krzeszowieckiego. W Krakowie dnia 22 Czerwca 1819.

Piekarski.
Raubach Sek: S. Ap.